

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobkyně: **Energetika Návsí s. r. o.,** se sídlem Šemberova 66/9, Olomouc, zastoupená Mgr. Markem Gocmanem, advokátem se sídlem 28. října 438/219, Ostrava, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství,** se sídlem Masarykova 427/31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 1. 2018, č. j. 4492/18/5100-41453-712140 a č. j. 4504/18/5100-41453-712140, ve věci zřízení zástavního práva, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 19. 9. 2018, č. j. 65 Af 19/2018 – 32,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně podala ke Krajskému soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“) žalobu proti v záhlaví uvedeným rozhodnutím žalovaného a v podání ze dne 3. 5. 2018 požádala o osvobození od soudních poplatků. Uvedla, že je v současné době v tíživé hospodářské a finanční situaci a případné volné finanční prostředky jí blokuje správce daně svým přístupem. K žádosti doložila vyplněné prohlášení o majetkových poměrech a další listiny tyto poměry prokazující (daňové přiznání za léta 2014 – 2016, účetní uzávěrky založené ve sbírce listin, pokladní knihu, výpisy z účtu a

další). Z vyplněného prohlášení o majetkových poměrech a přiložených příloh podle krajského soudu vyplynulo, že se na účtu žalobkyně č. 2016350004/6000 vedeném u PPF banky a.s. nacházela ke dni 28. 2. 2018 částka 65 049,84 Kč, která je k zaplacení soudního poplatku dostačující. Kromě toho byl za zkoumaná období posledních tří let úhrn čistého ročního obratu žalobkyně vždy v kladných hodnotách, konkrétně za zdaňovací období od 1. 4. 2014 do 31. 3. 2015 ve výši 3 201 282 Kč, za zdaňovací období od 1. 4. 2015 do 31. 3. 2016 ve výši 871 209 Kč, a za zdaňovací období od 1. 4. 2016 do 31. 3. 2017 činil roční úhrn čistého obratu 8 078 466 Kč. Krajský soud z výše uvedených podkladů dospěl k závěru, že žalobkyně prostředky k uhrazení soudního poplatku disponuje a že je přes svou složitou hospodářskou a finanční situaci schopna uhradit soudní poplatek v předepsané výši, a proto osvobození od soudních poplatků v záhlaví označeným usnesením (dále jen „napadené usnesení“) žalobkyni nepřiznal.

II. Obsah kasační stížnosti

[2] Proti napadenému usnesení podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodů, které podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního („s. ř. s.“).

[3] Stěžovatelka poukazuje na skutečnost, že v souladu se zásadou legitimního očekávání předpokládala, že se totožný soud neodchýlí od svých dřívějších rozhodnutí, když například v řízení vedeném u stejného soudu pod spisovou značkou 65 Af 45/2017 vydal dne 15. 8. 2017 rozhodnutí, jímž její žádosti o osvobození od soudního poplatku vyhověl. K žádosti o osvobození od placení soudního poplatku měl soud prakticky totožné dokumenty. Předmětné řízení bezprostředně souvisí s aktuálně vedeným, postup soudu se tak stěžovatelce jeví jako nelogický a vnitrně rozporný.

[4] Dle stěžovatelky krajský soud nesprávně interpretoval údaje, které mohl zjistit v předložených dokladech a které nadto zná z úřední činnosti. Pokud by totiž takto soud postupoval, dospěl by k závěru, že prostředky na účtu u PPF banky a. s., č. ú. 2016350004/6000, nemůže stěžovatelka použít, neboť jsou předmětem exekuce vedené správcem daně; ve vztahu k tzv. čistému obratu za období od dubna 2014 do března 2015, tedy za období končící dva roky před podáním žaloby sp. zn. 65 Af 45/2017, byly skutečné finanční příjmy stěžovatelky v rozsahu přibližně 1,1 milionu Kč a zbytek tvořil zápočet se společností MPS Mont a. s., přičemž tyto finanční příjmy byly použity na úhradu nutných provozních nákladů; ve vztahu k tzv. čistému obratu za období od dubna 2015 do března 2016 jde o tržby z prodeje elektřiny a za tzv. zelený bonus, přičemž získané finanční prostředky byly použity na úhradu nezbytných provozních nákladů, které bylo nutno vynaložit za účelem získání příjmů; ve vztahu k tzv. čistému obratu za období od dubna 2016 do března 2017 nebyly prováděny žádné operace generující tok finančních prostředků, pouze došlo k účetním operacím v souvislosti se zaúčtováním úroků z prodlení a odpisu dluhů. Z obratové předvahy plyne, že prakticky veškerý obrat je ve zmiňovaných obdobích tvořen účetními operacemi, které nemají ve vztahu ke schopnosti subjektu generovat výnosy (a zisky) žádnou vypovídající hodnotu. Nadto prakticky veškeré volné finanční prostředky zadržuje správce daně, který dokonce neuznává nadměrné odpočty, čímž se zhoršuje rentabilita provozu o nevrácenou daň z přidané hodnoty, resp. pokud jsou nadměrné odpočty uznávány, pak nejsou vráceny a jsou jednostranně započítávány

na údajné porušení rozpočtové kázně. Jakákoliv aktiva má stěžovatelka zablokována zástavním právem a opatřením správce daně.

[5] Stěžovatelka má za to, že jako právnická osoba, která momentálně v důsledku postupu správce daně neprovozuje žádnou činnost, nedisponuje žádnými finančními prostředky a ani majetkem, z jehož zpeněžení by získala jakékoliv prostředky na zaplacení poplatku. Soudní poplatek bude muset ze svých soukromých prostředků uhradit likvidátor, který je zároveň jediným jednatelem stěžovatelky. Proto by měla být osvobozena od placení soudních poplatků, neboť jsou v jejím případě dány zvlášť závažné důvody, které má soudní řád správní na mysli v § 36 odst. 3.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti. Konstatoval, že stěžovatelka je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.), kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatelka je zastoupená advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Důvodnost kasační stížnosti vážil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), přičemž žádnou takovou neshledal.

[8] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že podobnými kasačními stížnostmi stěžovatelky podanými týmž zástupcem ve skutkově obdobných případech se zdejší soud zabýval nedávno, a to v rozsudcích ze dne 29. 10. 2018, č. j. 9 As 357/2018 - 29, a ze dne 29. 10. 2018, č. j. 9 As 358/2018 - 29. V nyní posuzované věci se Nejvyšší správní soud nemá důvod od závěrů citovaných rozsudků odchýlit, proto dále pouze shrnuje stěžejní argumentaci a v podrobnostech odkazuje na jejich úplné znění.

[9] Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. „[ú]*častník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.*“ Účastníkovi lze přiznat osvobození od soudních poplatků pouze výjimečně, odůvodňují-li to poměry účastníka, a to zcela nebo zčásti (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2010, č. j. 1 As 70/2008 – 74, publ. pod č. 2099/2010 Sb. NSS, dostupné, stejně jako ostatní zde citovaná rozhodnutí, na www.nssoud.cz).

[10] Nejvyšší správní soud vycházel z prohlášení stěžovatelky o osobních, majetkových a výdělkových poměrech a přiložených dokumentů v soudním spise, aby posoudil, zda bylo skutečně na místě ji od soudních poplatků neosvobodit. V prohlášení stěžovatelka uvedla, že na všech bankovních účtech nemá žádný disponibilní zůstatek a že jí prakticky veškeré volné prostředky zablokoval finanční úřad. K výši příjmů uvedla hospodářský výsledek za rok 2014, který činil -14 297 000 Kč, hospodářský výsledek za rok 2015, který činil -16 086 000 Kč, a hospodářský výsledek za rok 2016, který činil -8 840 000 Kč. Z

prohlášení vyplývá, že je vlastníkem nemovitosti evidované na LV č. 4203 v k. ú. Návsí. Z přiznání k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období od 1. 4. 2014 do 31. 3. 2015 vyplývá roční úhrn čistého obratu ve výši 3 201 282 Kč, za zdaňovací období od 1. 4. 2015 do 31. 3. 2016 vyplývá roční úhrn čistého obratu ve výši 871 209 Kč, za zdaňovací období od 1. 4. 2016 do 31. 3. 2017 vyplývá roční úhrn čistého obratu ve výši 8 078 466 Kč. Stěžovatelka předložila výpis z katastru nemovitostí k LV č. 4203 ke dni 23. 10. 2017 a výkaz zisku a ztráty ke dni 31. 3. 2017. Z doloženého výpisu z pokladní knihy od 1. 4. 2017 do 31. 3. 2018 vyplývá k 31. 3. 2018 stav pokladny ve výši 4011 Kč. Dále doložila oznámení o zrušení svého účtu č. 107-8909960237/0100 u Komerční banky, a. s. ke dni 26. 9. 2017, s konečným zůstatkem -11,71 Kč. Z výpisu z účtu vedeného u PPF banky a. s. ze dne 28. 2. 2018, číslo účtu 2016350004/6000, vyplývá, že banka na zmíněném účtu k uvedenému datu evidovala účetní zůstatek ve výši 65 049,84 Kč. Stěžovatelka doložila také výpis ze dne 28. 2. 2018 z účtu vedeného u PPF banky a. s., č. 2016350020/6000, s účetním zůstatkem 0 Kč.

[11] Stěžovatelka dále namítala, že v jiném řízení jí stejný soud na základě stejných dokumentů osvobození od soudních poplatků přiznal. K této námitce je však nutné uvést, že obě usnesení krajského soudu, která doložila a kterými jí bylo osvobození od soudního poplatku přiznáno, jsou dřívějšího data. Jedná se o usnesení krajského soudu ze dne 15. 8. 2017, č. j. 65 Af 45/2017 - 26, kterým bylo stěžovatelce přiznáno osvobození od soudních poplatků v celém rozsahu, a ze dne 29. 1. 2018, č. j. 75 Co 23/2018 - 137, kterým bylo stěžovatelce přiznáno osvobození od soudních poplatků ve výši 90 %. Listina, na které naopak krajský soud v projednávané věci postavil svůj závěr o tom, že stěžovatelka má dostatek majetku k zaplacení soudních poplatků, tedy výpis z účtu č. 2016350004/6000 vedeného u PPF banky a.s., však pochází ze dne 28. 2. 2018, tedy až z doby po vydání obou osvobozujících usnesení. Z výpisu z téhož účtu ze dne 29. 12. 2017 navíc vyplývá, že částka na tomto účtu byla blokována, ale informace o blokaci již není uvedena na pozdějších výpisech ze dnů 31. 1. 2018 ani 28. 2. 2018. Tvrzení stěžovatelky, že krajský soud musel vycházet v dřívějších usneseních ze stejného skutkového či majetkového stavu, tak nelze přisvědčit. Dle judikatury Nejvyššího správního soudu ani sama skutečnost, že stěžovatelka byla v některých řízeních krajským soudem osvobozena od soudních poplatků a v jiných osvobozena nebyla, nepředstavuje rozpornou rozhodovací praxi. Rozhodnutí o osvobození od soudních poplatků je totiž pouze procesním rozhodnutím, které je navíc významně závislé na konkrétních okolnostech každé projednávané věci v určité době (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2015, č. j. 3 As 51/2015 - 16). Krajský soud tak nebyl dřívějším rozhodnutím o osvobození od soudních poplatků vázán.

[12] Stěžovatelka v druhé námitce upozorňuje na to, že krajský soud dospěl na základě doložených listin ke špatným právním závěrům, neboť stěžovatelka žádný majetek ani finanční obnos nemá a peníze na účtu jsou předmětem exekuce vedené správcem daně. Tyto informace mají být soudu zřejmé z úřední činnosti. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že břemeno tvrzení o nepříznivé majetkové situaci tíží výlučně žadatele, stejně jako povinnost doložit, že nemá dostatečné prostředky. Není na soudu, aby z vlastní iniciativy vyhledával skutečnosti, které by žádost o osvobození od soudních poplatků odůvodňovaly (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2005, č. j. 7 Azs 343/2004 – 50, publ. pod č. 537/2005 Sb. NSS). Stěžovatelka tvrdí, že peněžní částka na účtu vedeném u

PPF banky a. s., číslo účtu 2016350004/6000, ke dni 28. 2. 2018 ve výši 65 049,84 Kč je předmětem exekuce vedené správcem daně, tuto skutečnost ale nijak neprokázala. Jak je uvedeno výše, z výpisu z téhož účtu ze dne 29. 12. 2017 sice vyplývá, že částka na tomto účtu byla blokována, ale informace o blokaci již není uvedena na pozdějších výpisech ze dne 31. 1. 2018 ani 28. 2. 2018. Jestliže stěžovatelka chtěla vyvrátit závěr krajského soudu a tvrdila, že peníze na tomto účtu jsou blokovány i nadále, měla toto své tvrzení rovněž doložit. Z předložených listin však žádné takové zjištění nevyplývá. Nejvyšší správní soud se tak s postupem krajského soudu ztotožňuje.

[13] Zbývající námitky vznesené v kasační stížnosti, které směřují do čistého obratu za minulé tři roky a využití těchto příjmů, jsou pak pouze obecnými tvrzeními, která stěžovatelka blíže neprokazuje a která by nemohla zvrátit závěr o tom, že stěžovatelka určitou finanční částkou k zaplacení soudních poplatků disponuje. Z napadeného usnesení je totiž patrné, že hlavním důvodem, pro který krajský soud nepřiznal stěžovatelce osvobození od soudních poplatků, je skutečnost, že žalobkyně disponuje prostředky k úhradě soudního poplatku. Nejvyšší správní soud neshledal, že by z tvrzení stěžovatelky a připojených listin bylo možné učinit opačný závěr.

[14] Pro úplnost Nejvyšší správní soud připomíná, že pokud stěžovatelka opakovaně požádá o osvobození od soudních poplatků a svou žádost opře o nové, dříve neuplatněné skutečnosti, bude krajský soud povinen znovu se její žádostí zabývat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2008, č. j. 4 Ans 5/2008 – 65).

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[15] Nejvyšší správní soud dospěl ze shora uvedených důvodů k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[16] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., tj. podle pravidla úspěchu ve věci. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady s tímto řízením nad rámec běžné činnosti nevznikly, a proto mu Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. října 2018

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu